

Ангел Каралийчев
Небесната дъга

Изрева като мечка един тъмен облак над нивите. Уплаши класовете и те превиха шии надолу. Малките работни пчели, които собираха мед по синорите, побягнаха към пчелника. Птичките се сгушиха разтреперани в гнездата си. Почернелите късни вишни се потулиха зад листата. Стана много страшно. Небето пламна и угасна. Милиони едри капки се разсипаха над селото. Потопиха го. Запахна като звънци менците под капчуците. И още дъждовната вода не презполовила бабините съдове, изведнъж дъждът престана. Облакът отмина, превали зад градините и на небето като цветен пояс се появи голямата дъга. Проточи шия над хълмовете и жадно засмука вода от меденото кладенче. От птичия дом излезе гащатият петел, протегна се, разтърси крила, кльвна една паднала вишна и важно закрачи по влажния двор.

Дядо Велко подаде глава от къщи, протегна ръка да види вали и като разбра, че е спряло, взе от къта тояжката си и тръгна към хармана. Напреде му се затече куцото куче, а подире му се обади малката внучка Вела:

– Дядо, чакай ме, и аз ще дойда с тебе.

– Тичай де – промърмори старецът.

На хармана, като учудени очи, ходеха бистри мехурчета. Вела цапаше босичка в локвите. Кучето подгони една чужда кокошка и я пропъди през градинския плет.

Дядо Велко мина под сливите, натезали от род и дъждовна роса, и спря под ябълката. Опря тояжката си върху белия дънер, седна на търкулнатото вехто колело и се загледа към окъпаните светнали ниви, над които гореше дъгата.

Едно пиле пръпна над главата му и отърси клоните. Едри капки заваляха над стареца. Той вдигна сивите си очи нагоре, поглади бялата си брада и прошъпна:

– От бога росица – по дявовата брадица!

Детето вдигна очи, погледна дявовата си брада и попита:

– Дядо, не ти ли тежи брадата?

– Защо, миче?

– Много е дълга.

– Добра ми е брадата.

– Ами едно време имаше ли брада?

– Нямах – отвърна старецът.

– Защо?

– Защото бях момиче.

– Ти ли, дядо! Истина ли казваш? Как ти беше името?

– Вела.

Старецът взе момичето на коляното си. Помилва го по русата косичка и обърса с длан росните капки, които бяха накапали по зачервените му бузи като едри сълзи. Пред тях на мократа земя клегна кучето.

– Ами сега защо не си пак момиче, дядо?

– Защото минах под дъгата.

– Под коя дъга? – попита Вела.

– Ей оная, над нивата, дето се е навела да пие вода от Меденото кладенче. Ти не знаеш ли? Целият свят знае, само ти не си се научила. Чувай, да ти разкажа! Едно време, преди сто години, и аз бях като тебе момиченце. Очите ми, косата ми, ушите ми, краката ми бяха като твоите, само че аз не лудувах като тебе. И когато ходех на чешмата за вода, никога не съм се спъвал, не съм падал и не съм чупил нито една кратунка. На шията ми имаше едно червено герданче.

– Като моето ли?

– Същото. А на ушите ми имаше две сини обици.

– Като моите ли? – вдигна очи Вела.

– Като твоите. Когато се помина моят тetyo, ние останахме сами с мама двете. Последни сиромаси бяхме. Имахме само една нива, един стар вол и една крава, но тя беше неплодна. Нямахме кой да разоре нивата и да посее жито. Мама често ми хортуваше:

– Ех, Велке, да беше момче, и нивата щеше да бъде изорана, и царевича щеше да посееш, и дръвца щеше да има кой да ни докара през зимата.

Харно, ама аз бях момиче и не знаех нито с орало да ора, нито дърва да сека. Една вечер срещу Гергьовден, когато мама запали кандилото пред светата куна, аз коленичих и се помолих. И когато вечерта съм заспала, сънувах, че някой се навел над мене и ми шушне на ухото:

– Утре да минеш под небесната дъга!

На другия ден аз отидох да паса кравата на ливадето под Меденото кладенче. Надвечер загърмя силно и рукна проливен дъжд. Аз се сгуших под една върба. Когато облакът замина, погледнах към чешмата и видях дъгата – навела се, смуче вода от коритото. Дойде ми на ума сънят, затекох се, подбрах кравата и я подкарах към чешмата. Минахме и двете под дъгата. Тогава, Велке, аз изведнъж станах момче. Пипнах главата си – калпак, огледах се: на кръста ми червен пояс, а на краката ми – хубави жълти ботуши. Смаях се и се слисах.

– А кравата бе, дядо, тя какво стана?

– Кравата стана вол. Закарах аз вола у дома, разправих на мама

какво чудо се случи, па й заръчах:

– Отсега нататък ще ме наричаш Велко, защото съм момче. Къде е ралото?

Стегнах ралото, наточих палешника и на другия ден отидох да ора с двата вола. Засях нивата.

Замисли се дядовата Велкова внучка, чудеше се старото куцо куче пак може момичето да стане момче.

– Дядо бе, кажи – аз да мина ли под дъгата?

– Мини, чедо! – рече старецът.

– Ами ще ми порасне ли брада?

– Ще, ами как.

– Дълга ли бе, дядо?

– Много дълга.

– Колко?

– Три дни, Велче.

– Три дни ли? Чакай, хванах те! – скокна момичето. – Може ли да бъде една брада дълга три дни? Лъжко! Не те е срам, дядо, да ме лъжеш! Не ти прилича.

Дядо Велко стана и взе тояжката си.

– Ами ти защо вярваш, пиле? Де си чувала жена да стане мъж? Хайде сега, ела в градината да видим дали големият дъжд не е удавил мъничките пчели.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране: sir_Ivanhoe, август, 2007 г.
Разпознаване и последна редакция: NomaD, август, 2008 г.

Издание:

Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9115>]